

**VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTAS
ELEKTROS SKYRIUS**

Teikti Tarybos posėdžiui

2021-

PAŽYMA

**DĖL LITGRID AB PERDAVIMO PASLAUGOS KAINOS VIRŠUTINIŲ RIBŲ 2022-2026
METAMS IR NAUDOJIMOSI JUNGIAMŲJŲ LINIJŲ PASLAUGOMIS KAINOS 2022
METAMS NUSTATYMO**

2021 m. spalio Nr. O5E-
Vilnius

1. Bendrosios nuostatos

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 2 dalimi, 69 straipsnio 1 ir 2 dalimis bei Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika), nustato elektros energijos perdavimo paslaugos viršutines kainų ribas 5 metų reguliavimo laikotarpiui.

LITGRID AB (toliau – Bendrovė) 2021 m. rugsėjo 1 d. raštu Nr. 21SD-2485 (toliau – Raštas I) Tarybai pateikė elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos projektą naujam penkerių metų reguliavimo laikotarpiui (2022–2026 m.), o atsižvelgdama į Tarybos prašymus ir paklausimus, 2021 m. rugsėjo 22 d. el. paštu (reg. Nr. R1-12984), 2021 m. rugsėjo 24 d. el. paštu (reg. Nr. R1-12985), 2021 m. rugsėjo 28 d. el. paštu (reg. Nr. R1-12989), 2021 m. rugsėjo 30 d. el. paštu (reg. Nr. R1-13110), pateikė patikslintus kainų projekto priedus, o 2021 m. rugsėjo 23 d. el. paštu (reg. Nr. R1-12986), 2021 m. rugsėjo 28 d. el. paštu (reg. Nr. R1-12988), 2021 m. rugsėjo 28 d. el. paštu (reg. Nr. R1-13109), 2021 m. spalio 1 d. el. paštu (reg. Nr. R1-13165) pateikė kitą paaiškinamąją informaciją bei patikslinimus (toliau – Papildomi raštai). Dujų ir Elektros departamento Elektros skyrius (toliau – Elektros skyrius), nustatydamas Bendrovės perdavimo paslaugos pradinį lygį 2022–2026 m. reguliavimo laikotarpiui bei perdavimo paslaugos kainų viršutines ribas 2022 metams, įvertino Rašte I ir Papildomuose raštuose pateiktą informaciją.

2. Elektros energijos kiekio nustatymas

Pagal Metodikos 27 punkto nuostatas, 2022 m. planuojamas perduotos elektros energijos metinis kiekis nustatomas 2021 metų duomenis padidinant 2022 metų puse bendro vidaus produkto (toliau – BVP) pokyčio pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos arba Lietuvos banko pateiktas naujausias prognozes (pagal Finansų ministerijos 2021 m. rugsėjo 10 d. parengto Ekonominės raidos scenarijaus 2021–2024 m. (toliau – Lietuvos ekonominės raidos scenarijus)

duomenis¹ BVP pokytis prognozuojamas 4,0 proc.) ir įvertinus priežastis, kurias Bendrovė nurodė kaip lemiančias realizuoto kiekio faktinių ir būsimų apimties pokyčių pagrįstumą, arba kitų įmonių, galinčių daryti įtaką prognozuojamam kiekiui, plėtrą ir teisės aktuose nustatytus įpareigojimus.

Pagal Metodikos 27.1 papunktį, 2021 metų kiekiai apskaičiuojami kaip suma faktinio kiekio už pirmus 6 kalendorinių metų mėnesius ir prognozuojamo kiekio už paskutinius 6 kalendorinių metų mėnesius, mėnesinį elektros energijos kiekį nustatant kaip 2021 metų 6 paskutinių mėnesių kiekį, padaugintą iš faktinio 2021 metų ir 2020 metų pirmo pusmečio kiekio santykio.

Bendrovė Rašte I nurodė, kad 2020 metų pirmą pusmetį Lietuvoje dėl Covid-19 pandemijos buvo įvestas griežtas karantinas, o elektros energijos perdavimas 2020 m. pirmą pusmetį, palyginus su 2019 m. pirmu pusmečiu, sumažėjo 4,2% (antrą 2020 m. pusmetį padidėjo 0,6%). Dėl šios priežasties 2021 m. pirmą pusmetį elektros energijos perdavimas, palyginus 2020 metų pirmu pusmečiu, padidėjo 9,2%. Toks augimo rodiklis nėra tinkamas 2021 metų antro pusmečio prognozei, todėl pagal 27.3 papunktį buvo pritaikyta konservatyvesnė 5% 2021 metų antro pusmečio augimo prognozė.

Taip pat Elektros skyrius atsižvelgdamas į tai, kad 2020 m. elektros energijos suvartojimo duomenys (dėl staigaus mažėjimo pandemijos laikotarpiu) riboja galimybę pagal Metodikoje aprašytą metodą objektyviau atspindėti modeliuojamą 2021 m. antro pusmečio suvartojimą, Elektros skyrius, remdamasis Metodikos 27.5 papunkčiu atliko palyginamuosius skaičiavimus eliminuodamas 2020 m. duomenis ir naudodamas 2019 m. duomenis (t. y. suvartojimo lygį iki pandemijos). Gautas 4 proc. suvartojimo augimas 2021 m. antram pusmečiui. Atsižvelgiant į tai, kad modeliavimo metu gautas panašus suvartojimo augimo procentas, kokį prognozuoja ir Bendrovė, skaičiavimuose naudojamas Bendrovės pateiktas dydis (5 proc.).

Atlikus nurodytus skaičiavimus, gautas **2022 metais planuojamas perduoti energijos kiekis sudaro 11 015 533 MWh** (1 lentelė).

1 lentelė. 2022 metais planuojamas perduoti elektros energijos kiekis

Eil. Nr.	Rodikliai	
1.	2020 m. sausis–birželis, MWh	4 931 728
2.	2020 m. liepa–gruodis, MWh	5 156 783
3.	2021 m. sausis–birželis, MWh	5 384 920
4.	2021 m. prognozuojamas liepa–gruodis, MWh	4 910 181*
5.	2021 m. kiekis (3.+4.)	5 578 725
6.	BVP pokytis 2022 m., proc.	4,0
7.	pusė BVP pokyčio 2022 m. (6./2.)	0,02
8.	Planuojamas perduoti elektros energijos kiekis 2022 m., MWh (5.+(5.*7.)	11 015 533

*2021 metų II pusmečio prognozei buvo pritaikyta 5% augimo prognozė.

3. Leidžiamo 2022–2026 m. pajamų lygio nustatymas

Vadovaujantis Metodikos 6 punktu, Bendrovės reguliuojamų paslaugų kainų viršutinės ribos nustatomos 5 metų reguliavimo laikotarpiui. Bendrovės leistinas metinis pajamų lygis (toliau – Leidžiamos pajamos) nustatomos susumavus ekonomiškai pagrįstas (būtinąs) metines sąnaudas konkrečiai paslaugai teikti. Reguliuojamos paslaugos sąnaudoms priskiriamos ekonomiškai

¹ Finansų ministerijos interneto svetainėje adresu <http://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonomines-raidos-scenarijus>

pagrįstos sąnaudos, būtinos Bendrovės reguliuojamai veiklai vykdyti. Būtinės sąnaudos suprantamos kaip sąnaudos, kurių nepatyrusi Bendrovė negalėtų saugiai ir efektyviai vykdyti reguliuojamos veiklos bei su ja susijusių teisės aktų įpareigojimų. Finansinės-investicinės veiklos sąnaudos nepriskiriamos prie reguliuojamos veiklos kaštų. Gamtinių dujų, elektros energetikos, suskystintų naftos dujų įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašo² nustatyta tvarka su Taryba suderintų projektų, skirtų pakeisti reguliuojamosios įmonės eksploatuojamą reguliuojamą ilgalaikį turtą, kuriais perkamos paslaugos iš išorės (toliau – OPEX projektai), sąnaudos priskiriamos prie ekonomiškai pagrįstų (būtinų) metinės veiklos sąnaudų (toliau – OPEX), kurios vertinamos Metodikos apibrėžta tvarka.

Vadovaujantis Metodikos 59 punktu, Bendrovei Leidžiamos pajamos apskaičiuojamos pagal formulę:

$$P_{110,t} = OPEX (be DU)_{110,t} + OPEX (DU)_{110,t} + OPEX_{(PROJ)110,t} + M_{110,t} + S_{n110,t} + S_{sr110,t} + N_{110,t} + N T_{110,t} + ROI$$

3.1. OPEX (be DU) kaštų nustatymas

Vadovaujantis Metodikos 7.1 papunkčiu, remonto, techninės priežiūros ir eksploatavimo, personalo (išskyrus Metodikos 7.2 papunktyje nurodytas darbo užmokesčio sąnaudas), finansinių, administracinių, rinkodaros ir pardavimo sąnaudų ir kitų paskirstomų sąnaudų, išskyrus Metodikos 7.3 papunktyje nurodytas OPEX projektų sąnaudas (toliau – OPEX (be DU)) (formulėje žymimos – $OPEX (be DU)_{110,t}$) dydis pirmiems reguliavimo metams apskaičiuojamas pagal Metodikos 7.1.4 papunktyje esančią formulę, įvertinant mažesnę iš esančių apimčių, t. y. arba praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų Tarybos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį arba faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus prognozuojamą vidutinio metinio vartotojų kainų indekso (VKI) pokytį pagal Finansų ministerijos skelbiamus duomenis, pakoreguotą efektyvumo rodikliu, kuris yra lygus 1 proc. ir neatsižvelgiant į vienkartinis Bendrovės reikšmingus sąnaudų / pajamų nuokrypius, pagrįstus Tarybai, kurie turi įtakos Bendrovės veiklai bei kitus nuo Bendrovės nepriklausančių veiksnių kylančius sąnaudų / pajamų nuokrypius, įskaitant ir dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Jeigu Bendrovė per praėjusį reguliavimo laikotarpį veikė efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų faktinė pagrįsta OPEX (be DU) apimtis buvo mažesnė už Tarybos nustatytą, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, o jeigu Bendrovė per praėjusį reguliavimo periodą veikė neefektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo periodo priešpaskutinių metų OPEX (be DU) buvo didesnė už Tarybos nustatytą – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį. Visais kitais reguliavimo laikotarpio (įskaitant ir reguliavimo laikotarpio pratęsimą) metais, einančiais po pirmųjų naujo reguliavimo laikotarpio metų, OPEX (be DU) apimtis kiekvieniems metams nustatoma įvertinus Finansų ministerijos prognozuojamos metinės infliacijos dydį ir efektyvumo rodiklį, kuris yra lygus 1 proc., jei Metodikos III skyriaus trečiajame arba šeštajame skirsniuose nenustatyta kitaip.

Remiantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Elektros skyriaus 2015 m. spalio 14 d. pažymos Nr. O5-349 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 19 d. nutarimo Nr. O3-10 „Dėl AB „Litgrid“ perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinės ribos 2016–2020 metams nustatymo“ pakeitimo“ (toliau – 2015 metų Pažyma) 1.2 poskyriu, baziniams OPEX be DU prilyginami Komisijos 2014 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. O3-815 „Dėl AB „Litgrid“ planinio patikrinimo“ patvirtintame 2014 m. rugsėjo 25 d. AB „Litgrid“ planinio patikrinimo akte Nr. E3-3 suskaičiuotiems pagrįstiems 2013 metų Bendrovės OPEX be DU kaštams – 12 751 509 EUR. Į šią

² Patvirtintas Tarybos 2009 m. liepos 10 d. nutarimu O3-100 „Dėl Gamtinių dujų, elektros energetikos, suskystintų naftos dujų įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

sumą nėra įskaičiuotos viešųjų ryšių ir rinkodaros sąnaudos (99 998 EUR), kurios, įvertinus Bendrovės planinio patikrinimo akto projektui pateiktas pastabas³, buvo priskirtos OPEX be DU kaštams. Atsižvelgiant į tai, OPEX be DU kaštai sudaro 12 851 507 EUR.

Taip pat papildomai prie OPEX (be DU), remiantis 2015 metų Pažymos 1.2 poskyriu, reguliavimo periodu nuo 2016 metų Bendrovei skiriama 1 400 000 EUR suma, kuri skirta kompensuoti dėl Europos Komisijos 2015 m. liepos 24 d. reglamento (ES) Nr. 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės (CACM), įgyvendinimo patirtas tarp sisteminių jungčių eksploatavimo ir draudimo sąnaudas.

2020 metų vidutinio metinio vartotojų kainų indekso (VKI) koeficientui (IK_{2020}) apskaičiuoti, vadovaujantis Metodikos 7.1.1. papunkčiu, yra naudojama naujausia informacija, pateikta Finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijuje.

Bendrovei 2020 metams nustatytas OPEX (be DU) sudaro 14 974 562 EUR (2 lentelė):

2 lentelė. Nustatyto 2020 m. OPEX (be DU) vertinimas, EUR

1.	OPEX (be DU) bazinis dydis, EUR	12 851 507
2.	IK_{2020}	1,050 $(1*(1+(0,2-0,1)/100)*(1+(-0,7-(-0,35))/100)*(1+(0,7-1)/100)*(1+(3,7-1)/100)*(1+(2,5-1)/100)*(1+(2,2-1)/100)*(1+(1,1-1)/100)=1,050$
3.	OPEX (be DU) 2020 metams, EUR (1.*2.)	13 496 205
4.	Papildomas OPEX (be DU) dėl tarp sisteminių jungčių ir CACM įgyvendinimo, EUR	1 400 000
5.	IK_{2020} papildomam OPEX (be DU)	1,056 $(1*(1+(3,7-1)/100)*(1+(2,5-1)/100)*(1+(2,2-1)/100)*(1+(1,1-1)/100)=1,056$
6.	Papildomas OPEX (be DU) dėl tarp sisteminių jungčių ir CACM įgyvendinimo 2020 metams, EUR (4.*5.)	1 478 356
7.	Iš viso OPEX (be DU), EUR (3.+6.)	14 974 562

Bendrovė 2021 m. gegužės 3 d. raštu Nr. 21SD-1333 pateikė Tarybai patikrintą nepriklausomo audito 2020 metų reguliuojamos veiklos ataskaitą kartu su nepriklausomų auditorių ataskaita apie faktinius pastebėjimus. Reguluojamosios veiklos ataskaitoje nurodytos OPEX (be DU) sąnaudos priskirtos elektros energijos perdavimo veiklos verslo vienetui sudaro 12 720 337 EUR (neįtraukiant autotransformatorių perkėlimo ir kompensacijos už servitutus bei jų administravimo sąnaudų – 1 182 216 EUR).

Kadangi Bendrovei 2020 metų nustatytos OPEX (be DU) sąnaudos yra 17,7 proc. didesnės nei faktiškai patirtos, Elektros skyrius, vadovaudamasis Metodikos 7.1.1. papunkčiu, kuriame numatyta, kad jeigu Bendrovė per praėjusį reguliavimo periodą veikė efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų faktinė pagrįsta OPEX (be DU) apimtis buvo mažesnė už Tarybos nustatytą, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą OPEX (be DU) metinę apimtį, siūlo apskaičiuojant OPEX (be DU) pirmiesiems naujo reguliavimo periodo metams naudoti 2020 metų faktines OPEX (be DU) sąnaudas, t.y. **12 720 337 EUR**.

Planuojamų OPEX (be DU) sąnaudų 2022 metams apskaičiavimas pateikiamas 3 lentelėje.

³ 2014 m. rugsėjo 25 d. pažymos Nr. O5-249 „Dėl AB „Litgrid“ planinio patikrinimo“ priedo Nr. 1 pastabos Nr. 1.8 vertinimas.

3 lentelė. OPEX (be DU) nustatymas 2022 m., EUR

1.	OPEX (be DU) bazinis dydis, EUR	12 720 337
2.	IK_{2022}	1,039 $(1*(1+(3,4-1)/100))*(1+(2,5-1)/100)=1,039$
3.	OPEX (be DU) 2022 metams, EUR (1.*2.)	13 221 009

Taip pat Bendrovė Rašte I pateikė papildomą poreikį OPEX (be DU) sąnaudoms, t. y. 2 526 704 EUR ir prašo jas įvertinti nustatant bazinį 2022-2026 m. OPEX (be DU) dydį (4 lentelė). Taip pat Bendrovė 2021 m. spalio 1 d. elektroniniu paštu (reg. Nr. R1-13166; toliau – Patikslinantis raštas) pateikė Tarybai patikslintą informaciją dėl prašomų etatų, nurodydama, kad atsižvelgdama į Tarybos įvertintą ir susitikimo metu aptartą papildomų darbuotojų poreikį (26 papildomi etatai), planuotų susimąžinti sąnaudų apimtį OPEX be DU dalyje (226 tūkst. Eur) ir elektros tinklų apsaugos zonų žymėjimo sąnaudas (300 tūkst. Eur) ir ta pačia apimtimi padidinti OPEX (DU) sąnaudas.

4 lentelė. Papildomas OPEX (be DU) poreikis 2022 m., EUR

	Bendrovės pirminis siūlymas	Bendrovės patikslintas siūlymas	Elektros skyriaus siūlymas
Papildomos reguliuojamos veiklos sąnaudos iš viso	2 526 704	2 300 704	2 211 256
Telekomunikacijų ir IT paslaugos	494 461	494 461	479 061
Komandiruotės	246 523	246 523	178 523
Konsultacinės paslaugos ir mokslo tiriamieji darbai	240 792	240 792	240 792
Personalo vystymas	180 275	180 275	174 227
Patalpų sąnaudos	130 150	105 150	105 150
Transportas	350 875	300 875	300 875
Verslo apsauga	225 103	200 103	200 103
Kitos sąnaudos:	658 525	532 525	532 525
<i>Inovacijos</i>	389 200	289 200	289 200
<i>RSC veiklos mokestis</i>	155 000	129 000	129 000
<i>Rinkų susiejimo</i>	114 325	114 325	114 325

Elektros skyrius, atsižvelgdamas į tai, kad nustatant OPEX (DU) sąnaudas 2022 metams neįvertino 14 naujų etatų poreikio ir įvertinęs Bendrovės Papildomais raštais ir Patikslinančiu raštu pateiktą informaciją dėl papildomo OPEX (be DU) sąnaudų koreliacijos su darbuotojų skaičiumi, siūlo telekomunikacijų ir IT paslaugų bei personalo vystymo sąnaudas mažinti 21 448 EUR.

Taip pat remiantis Bendrovės Rašte I pateiktu pagrindimu dėl komandiruočių sąnaudų didėjimo, jog 2020 metais dėl COVID-19 pandemijos suvaržymų Bendrovės specialistai negalėjo vykti į suplanuotas komandiruotes, o ENTSO-E, BRELL, kitų organizacijų ir sinchronizacijos projektų darbo grupių ir komitetų posėdžiai, susitikimai vyko nuotoliniu būdu, taip pat nebuvo galimybės vykti į gamyklinius įrenginių bandymus, mokymus ir pan. Dėl šių priežasčių 2020 metų faktinės 51 000 EUR komandiruočių sąnaudos neatspindi kasmetinio pagrįsto Bendrovės komandiruočių poreikio, todėl, planuojama, kad nuo 2022 metų pandemijos poveikio komandiruotėms nebus, 2022 metų komandiruočių sąnaudų lygį siūlo nustatyti pagal faktinį 2019 metų (iki pandemijos) sąnaudų dydį – 291 000 EUR, Elektros skyrius siūlo 2022 metams nustatyti faktinį vidutinį praeito reguliavimo periodo (2016-2021 m.) komandiruočių sąnaudų

dydį, t. y. 238 000 EUR (skiriant įmonei papildomą dydį, lyginant su Bendrovės siūlytu 68 tūkst. EUR mažesnę) atitinkamai galutinį prašomą dydį mažinti 2022 metams 61 000 EUR.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, Elektros skyrius, siūlo 2022 m. OPEX (be DU) sąnaudų lygį padidinti **2 211 256 EUR**, o bendros OPEX (be DU) sąnaudos 2022 metais siektų **15 432 265 EUR** (13 221 009 EUR + 2 211 256 EUR). Lyginant su 2021 metais nustatyto OPEX (be DU) sąnaudų lygiu (14 162 860 EUR), 2022 metų OPEX (be DU) padidės 1 269 405 EUR arba 8,96 proc.

3.2. OPEX (DU) sąnaudų nustatymas

Vadovaujantis Metodikos 7.2.1 papunkčiu, darbo užmokesčio sąnaudų (toliau – OPEX (DU)) (formulėje žymimos – $OPEX(DU)_{110,t}$) atveju dydis pirmiems reguliavimo periodo metams apskaičiuojamas pagal Metodikos 7.2.6 papunktyje numatytą formulę, atsižvelgiant į mažesnę iš sekančių apimčių, t. y. arba praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų Tarybos nustatytą metinę OPEX (DU) apimtį arba faktinę pagrįstą metinę OPEX (DU) apimtį, įvertinus Finansų ministerijos prognozuojamą realaus vidutinio darbo užmokesčio pokytį, pakoreguotą efektyvumo rodikliu, kuris yra lygus pusei Finansų ministerijos skelbiamo darbo užmokesčio pokyčio (proc.), bet ne didesnis nei 1,5 proc. ir neatsižvelgiant į vienkartinius Bendrovės reikšmingus sąnaudų / pajamų nuokrypius, pagrįstus Tarybai, kurie turi įtakos Bendrovės veiklai bei kitus nuo Bendrovės nepriklausančių veiksmų kylančius sąnaudų /pajamų nuokrypius, įskaitant ir dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Jeigu Bendrovė per praėjusį reguliavimo laikotarpį veikė efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų faktinė pagrįsta OPEX (DU) apimtis buvo mažesnė už Tarybos nustatytą – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą OPEX (DU) metinę apimtį. Jeigu Bendrovė per praėjusį reguliavimo laikotarpį veikė neefektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio priešpaskutinių metų darbo užmokesčio apimtis buvo didesnė už Tarybos nustatytą – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą OPEX (DU) apimtį.

Bendrovė Rašte I nurodė, kad Taryba, nustatydamas elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2021 metams, ėmė faktinį (eliminavus darbininkų profesijų atstovus) AB „Amber Grid“ darbuotojų 2019 metų vidutinį darbo užmokestį (su Sodra) – 2 578 EUR/mėn. ir indeksavo 2020 ir 2021 metų vidutinio darbo užmokesčio augimo koeficientu. Suskaičiuotas 2021 metų vidutinis darbo užmokestis 2 734 EUR sudaro tik 82% faktinio 2020 metų vidutinio darbo užmokesčio, t. y. Bendrovės nuomone, jai nėra kompensuojamos pagrįstos ir būtinos perdavimo veiklos sąnaudos.

Taip pat Bendrovė Rašte I pažymėjo, kad Taryba, nustatydamas Bendrovės perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2021 metams remdamasi Bendrovės pateikta informacija į reguliuojamos veiklos sąnaudas (nevertinant kapitalizavimo) įtraukė 308 darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudas. Tačiau, atsižvelgiant į besiplečiančias Bendrovės funkcijas ir papildomas veiklas, kokybės siekimą ir rizikų valdymą, projektų valdymo gerinimui keliamus tikslus ir rodiklius, augančias europinės integracijos veiklos apimtį, skaitmeninės transformacijos bei inovacijų iššūkius bei tai, kad ir po 2025 metų veiklą Bendrovėje tik daugės (naujų objektų eksploatacija, darbas sinchroniniu režimu su kontinentine Europa, ENTSO-E reikalavimų atitikimas patikimam darbui su kontinentine Europa, ENTSO-E naujų kodeksų ir naujų projektų įgyvendinimai (duomenų mainų, kibernetinės saugos, telekomunikacinių sprendimų plėtros, ir kt.), veiklos kokybės gerinimą ir kokybišką visos įmonių grupės strategijos įgyvendinimą buvo identifikuotas Bendrovės struktūrinio pokyčio ir papildomų darbuotojų poreikis. Taip pat pažymėtina, kad viena iš svarbiausių Bendrovės rizikų – reikiamos kompetencijos darbuotojų užtikrinimas, tačiau jos valdymas trūkstant darbuotojų ir/ar esant situacijai, kai esami darbuotojai yra perkrauti (2020 metais iš Bendrovės išėjo 34 darbuotojai, nuo 2021 metų pradžios iki 2021 metų rugpjūčio mėn. – 16), darosi itin sudėtingas. Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymas reikalauja užtikrinti būtinas technines ir organizacines priemones sinchronizacijos

projekto įgyvendinimui bei užtikrinti sinchronizacijos projekto vykdymo ir įgyvendinimo finansavimo priemones.

Bendrovė Rašte I nurodė, kad papildomų darbuotojų poreikį (64 etatus) galima išskaidyti į 4 grupes:

- Sinchronizacijos programos įgyvendinimo ir projektų valdymo gerinimo ir grupė (51 etatas);
- Skaitmeninės transformacijos grupė (6 etatai);
- Inovacijų grupė (2 etatai);
- Atitikties kontinentinės Europos ir nacionaliniams teisės aktams grupė (5 etatai).

Rašte I Bendrovė pažymėjo, kad bendras etatų skaičius nuo 2022 metų padidės iki 372 (308+51+6+2+5) ir šį skaičių prašo vertinti nustatant bazines darbo užmokesčio sąnaudas ateinančiam 2022–2026 metų reguliavimo periodui. Bendrovė numato, kad būtų kapitalizuojamos 38,5 etatų sąnaudos (t. sk. 12 iš naujų 64 etatų) bei pažymėjo, jog 2021 metų rugpjūčio mėn. pabaigoje Bendrovės faktinis darbuotojų (užimtų etatų) skaičius sudaro 317, laukiama pradėdant dirbti 7 darbuotojų, jau pradėtos 27 darbuotojų atrankos (įvairiuose atrankos etapuose, nuo skelbimų ruošimo iki derybų su finalininkais) ir 21 darbuotojo atrankos planuojamos iki metų pabaigos.

Atsižvelgiant į tai, kad:

- Bendrovė įgyvendina strateginius šalies tikslus, tarp jų ir Sinchronizacijos projektą;
- Sinchronizacijos įstatymas įpareigoja užtikrinti reikiamos kvalifikacijos perdavimo sistemos operatoriaus specialistų, reikalingų Sinchronizacijos tikslams įgyvendinti, pritraukimą, mokymą ir išlaikymą;
- Bendrovės tikslus, tarp jų ir Sinchronizacijos projektą, įgyvendina visi Bendrovės darbuotojai;
- Bendrovės mokamas faktinis vidutinis darbo užmokestis yra mažesnis už aplinkinių palyginamųjų Europos Sąjungos šalių elektros perdavimo sistemos operatorių mokamą atlyginimą, kuris pripažįstamas reguliuojamoje veikloje, o Bendrovė yra pagrindinis Sinchronizacijos projektą įgyvendinantis operatorius, todėl jos reguliuojamos veiklos darbo užmokesčio vidurkis neturėtų būti mažesnis už faktinį ir/ar palyginamųjų operatorių darbo užmokesčio vidurkį;

Bendrovė Rašte I prašo Tarybos 2022 metų Bendrovės reguliuojamos veiklos bazinio darbo užmokesčio vidurkį nustatyti pagal: a) Bendrovės faktinį 2020 m. vidurkį; b) Metodikoje nustatytą 2021/2022 m. darbo užmokesčio infliacijos (minus efektyvumas) koeficientą. Suskaičiuotos 2022 m. bazinės darbo užmokesčio sąnaudos, atėmus kapitalizuojamų darbuotojų sąnaudas, sudarytų 14 368 tūkst. EUR (5 lentelė).

5 lentelė. 2022 metų Bendrovės darbo užmokesčio sąnaudų skaičiavimo suvestinė

	2022 m.
Darbuotojų (etatų) skaičius iš viso	372
iš jų kapitalizuojama	38,5
Vieno darbuotojo 2020 m. faktinis vidurkis iš audituotos finansinės ataskaitos, €/mėn.	3 167
Vieno darbuotojo vidurkis su Sodra (1,77%), €/mėn.	3 223
2021 m. vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio pokytis minus 1% efektyvumo koeficientas, %	6,90%
2022 m. vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio pokytis minus 1% efektyvumo koeficientas, %	4,20%
2022 m. vieno darbuotojo vidurkis su Sodra (1,77%), €/mėn.	3 590
Indeksuotos bazinės 2022 m. darbo užmokesčio sąnaudos, tūkst. €	14 368

Taryba 2020 m. spalio 2 d. protokolu Nr. O2E-46 (toliau – Protokolinis nutarimas) nutarė: pavesti Dujų ir elektros departamento Elektros skyriui, nustatant naujam reguliavimo periodui LITGRID AB darbo užmokesčio fondą OPEX (DU), įvertinti gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamųjų kitų Baltijos regiono operatorių darbo užmokesčio duomenis, atsižvelgiant į jų veiklos efektyvumo rodiklius.

Elektros skyrius, atsižvelgdamas į Protokolinį nutarimą, 2021 m. gegužės 7 d. raštu Nr. R2-(E)-3301 kreipėsi į Latvijos bei Estijos reguliuotojus dėl jų šalyse taikomų perdavimo sistemos operatorių darbo sąnaudų.

Latvijos reguliuotojas 2021 m. birželio 11 d. raštu Nr. 2-2.42/1655 (toliau – Raštas II) pateikė palyginamąją informaciją apie Latvijos perdavimo sistemos operatoriaus darbo užmokesčio sąnaudas, o Estijos reguliuotojas 2021 m. birželio 30 d. raštu (reg. Nr. R1-9301) nurodė, kad informacija apie jų šalies perdavimo sistemos operatoriaus darbo užmokesčio sąnaudas yra konfidenciali ir patarė remtis viešai prieinama informacija metinėse finansinėse ataskaitose.

Atsižvelgiant į Bendrovės Rašte I pateiktą informaciją, Tarybos Protokolinį nutarimą, Latvijos reguliuotojo Rašte II pateiktą informaciją ir Estijos perdavimo sistemos operatoriaus Elering AS 2020 metų finansinę ataskaitą⁴, Elektros skyrius įvertino Latvijos perdavimo sistemos operatoriaus AS „Augstsprieguma tīkls“ 2019 metų faktinį vidutinį mėnesinį darbo užmokesčio dydį (be darbininkų darbo užmokesčio, su Latvijos darbdavio sodra), kuris, pritaikius 2020 metų darbo užmokesčio koregavimo koefficientą ($DK_{2020} = 1,092$), 2020 m. siekė 2 995 EUR bei Estijos perdavimo sistemos operatoriaus Elering AS 2020 m. metinėje finansinėje ataskaitoje pateiktą 2020 metų faktinį vidutinį mėnesinį darbo užmokesčio dydį (su Estijos darbdavio sodra) – 3 907 EUR. Elektros skyrius, atsižvelgdamas į skirtingus Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyvenimo lygius, minėtiems Latvijos perdavimo sistemos ir Estijos perdavimo sistemos operatorių 2020 metų faktiniams vidutiniams mėnesiniams darbo užmokesčio dydžiams, pritaikė 2020 metų perkamosios galios pariteto indeksą⁵ (Lietuvos – 0,677, Latvijos – 0,721, Estijos – 0,796), o perskaičiuoti 2020 metų vidutiniai mėnesiniai darbo užmokesčio dydžiai Latvijos perdavimo sistemos operatoriaus atveju siekė 2 810 EUR, Estijos – 3 322 EUR. Elektros skyrius, apskaičiavęs minėtų perskaičiuotų vidutinių mėnesinių darbo užmokesčio dydžių vidurkį, kuris 2020 metais siekė **3 066 EUR**, siūlo šį dydį, papildomai pakoreguotą 2022 metų darbo užmokesčio koregavimo koeficientu, taikyti nustatant pirmųjų naujo reguliavimo laikotarpio (2022 m.) OPEX (DU) sąnaudas. Bendrovės 2022 m. siūlytas vidutinis darbo užmokestis 3 590 EUR, Elektros skyriaus nustatyti pagal palyginamąją analizę, pritaikius koregavimo koeficientus – 3 526 EUR.

Elektros skyrius, įvertinęs Bendrovės Rašte I pateiktą poreikį didinti darbuotojų skaičių, Papildomais raštais nurodytą informaciją, kad iš 64 papildomų darbuotojų 53 turi pradėti dirbti iki 2022 m. sausio 1 d., 6 – 2022 m. pirmą ketvirtį, 2 – 2022 m. antrą ketvirtį, 3 – 2022 m. trečią ketvirtį bei riziką, kad planas įdarbinti 53 darbuotojus iki 2022 m. sausio 1 d. gali būti neįgyvendintas, pirminių siūlymu numatė nustatant OPEX (DU) sąnaudas 2022 metams įvertinti pusę papildomų etatų poreikio, t. y. **26 etatus** (eliminavus kapitalizuojamus etatus) $((64-12)/2)$. Pažymėtina, kad Bendrovė Patikslinančiu raštu pateikė Tarybai patikslintą informaciją dėl prašomų etatų, nurodydama, kad atsižvelgdama į Tarybos įvertintą ir susitikimo metu aptartą papildomų darbuotojų poreikį (26 papildomi etatai), planuotų susimąžinti sąnaudų apimtį OPEX be DU dalyje (226 tūkst. Eur) ir elektros tinklų apsaugos zonų žymėjimo sąnaudas (300 tūkst. Eur) ir ta pačia apimtimi padidinti OPEX (DU) sąnaudas. Įvertinus tai, papildomai prie Elektros skyriaus įvertintų 26 etatų pridedama 12 Bendrovės nurodytų etatų (bendrai 38 etatai).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, Elektros skyrius, nustatydamas pirmųjų reguliavimo laikotarpio metų (2022 m.) OPEX (DU), siūlo įvertinti Bendrovės etatų skaičių **319,5**

⁴ https://elering.ee/sites/default/files/2021-03/Elering_AA_ENG.pdf

⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/prc_ppp_ind/default/table?lang=en

(eliminavus visus kapitalizuojamus etatus) (308-26,5+38) ir į 2022 m. Leidžiamas pajamas įtraukti darbo užmokesčio sąnaudas, kurios siektų **13 520 399 EUR** (6 lentelė).

6 lentelė. OPEX (DU) kaštų nustatymas 2022 metams

Eil. Nr.		2022 m.
1.	Darbo užmokesčio sąnaudos su darbdavio socialiniu draudimu, pagal Latvijos ir Estijos perdavimo operatorių 2020 m. vid. mėn. darbo užmokestį, EUR	11 754 825 (3 066*319,5*12)
2.	<i>DK₂₀₂₂</i>	1,145 $(1*(1+(9,0-1)/100))*(1+(8,0-1,5)/100)= 1,150$
3.	OPEX DU, EUR	13 520 399

Lyginant su OPEX (DU) 2021 metams nustatytų sąnaudų lygiu (10 684 496 EUR), 2022 metais minėtų sąnaudų lygis didėja 2 328 095 EUR arba 26,54 proc.

Taip pat pažymėtina, kad Protokoliniu nutarimu, Taryba pavedė Elektros skyriui, vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 70¹ straipsnio 6 dalimi, nustatant leidžiamas pajamas vėlesniems metams, įvertinti LITGRID AB pagrįstas sąnaudas, patirtas rengiantis pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimui, gavus Europos Komisijos pritarimą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas. Atsižvelgiant į tai, kad kol nėra gautas Europos Komisijos pritarimas, nėra teisinio pagrindo taikyti Elektros energetikos įstatymo 70¹ straipsnio 6 dalies nuostatų, kuriose numatyta kompensuoti sąnaudas, susijusias su IPM.

3.3. Mokesčių kaštų nustatymas

Atsižvelgiant į tai, kad mokesčių kaštai neįtraukiami į OPEX skaičiavimą, į Bendrovės Leidžiamas pajamas įtraukiami perdavimo paslaugos šalies poreikiui mokesčių kaštai (turto mokesčiai, žemės nuomos mokesčiai, mokestis reguliuotojui, žyminiai mokesčiai ir kiti mokesčiai, formulėje žymima – $M_{110,t}$). Vadovaujantis Metodikos 8 punktu, mokesčių sąnaudos nustatomos vadovaujantis galiojančiais mokesčius reglamentuojančiais teisės aktais. Mokesčių sąnaudos skaičiuojamos įvertinant metams prieš kainų viršutinių ribų nustatymą priskaitytinas mokesčių sąnaudas ir per artimiausius vienerius metus, kuriems nustatoma (koreguojama) kainų viršutinė riba, planuojamas investicijas. Remiantis Rašte I Bendrovės pateiktomis mokesčių sąnaudų prognozėmis, nustatyta, kad minėtos sąnaudos 2022 metais sudarys **3 560 000 EUR**. Pagrindinę priežastį, dėl kurios didėja sąnaudos, palyginus su mokesčių faktinėmis sąnaudomis (2016–2021 m. reguliavimo laikotarpiu), Bendrovė nurodė mokesčio Tarybai, skaičiuojamo nuo didesnių pajamų, padidėjimą.

3.4. Planuojami elektros energijos pirkimo kaštai savoms reikmėms ir sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti

Į Bendrovei apskaičiuotas Leidžiamas pajamas įtraukiami elektros energijos sąnaudos savoms reikmėms ir elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti (formulėje žymimos – $S_{n110,t}, S_{sr110,t}$). Bendrovei 2022–2022 m. planuojamos sąnaudos elektros

energijai, sunaudotai ją perduodant technologiniuose įrenginiuose ir savoms reikmėms pirkti, nustatomi vadovaujantis Metodikos 9–10 punktais.

Pagal Metodikos 9.3 ir 10.2 papunkčius, sąnaudos elektros energijai, sunaudotai ją perduodant technologiniuose įrenginiuose pirkti, ir sąnaudos elektros energijai savosioms reikmėms pirkti, nustatomos įvertinus, kad:

- apskaičiuotas vidutinis technologinių sąnaudų koeficientas naujam reguliavimo laikotarpiui negali būti didesnis nei praėjusio reguliavimo laikotarpio vidutinis faktinis technologinių sąnaudų koeficiento dydis, išskyrus atvejus, kai Bendrovė pagrindžia ir dokumentais įrodo, jog šios sąnaudos padidėja dėl nuo Bendrovė nepriklausančių veiksnių.

- savoms reikmėms sunaudotas elektros energijos kiekiai, kurie negali viršyti praėjusiam reguliavimo periodui nustatytų kiekių, praėjusį reguliavimo periodą sunaudotų faktinių kiekių.

Bendrovė Rašte I nurodė, kad palyginus su 2021 m. prognoze, elektros energijos nuostoliai didėja 1,6 proc. (nuo 477 GWh iki 485 GWh), dėl didesnio srauto per NordBalt ir LitPol Link jungtis ir atitinkamai 10% didesnių nuostolių jungtyse. Bendrovės vertinimu, prognozuojama elektros energijos, skirtos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose ir savoms reikmėms padengti, kaina, įvertinus ir balansavimo priedą, bus 66,69 EUR/MWh. Pagal Bendrovės pateiktas prognozes ir vertinimus, elektros energijos sąnaudos savoms reikmėms ir elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti 2022 metais sieks **32 321 175 EUR** (7 lentelė).

7 lentelė. Bendrovės siūlomas planuojamų elektros energijos pirkimo sąnaudų savoms reikmėms ir sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti nustatymas 2022 m.⁶

Eil. Nr.	Rodikliai	
1.	Tarpsisteminių jungčių technologiniai nuostoliai, MWh (1.1+1.2)	163 389
1.1.	LitPol Link, MWh	64 515
1.2.	NordBalt, MWh	98 874
2.	Perdavimo tinklo nuostoliai, įvertinus tranzitu perduodamos elektros energijos nuostolius, MWh	288 407
3.	Nuostoliai reaktyviosios galios kompensavimo įrenginiuose, MWh	15 456
4.	Pastočių savosioms reikmės, MWh	17 395
5.	Technologiniai nuostoliai 2021 m. iš viso, MWh (1+2+3+4):	484 648
6.	Prognozuojama elektros energijos įsigijimo kaina 2021 m., EUR/MWh (6.1+6.2)	66,69
6.1.	Prognozuojama biržos kaina 2021 m., EUR/MWh	64,99
6.2.	Prognozuojamas balansavimo priedo vidurkis 2021 m. EUR/MWh	1,70
7.	Tarpsisteminių jungčių technologinių nuostolių sąnaudos, EUR (7.1+7.2)	10 896 412
7.1.	LitPol Link, EUR	4 302 505
7.2.	NordBalt, EUR	6 593 907
8.	Perdavimo tinklo nuostolių sąnaudos, įvertinus tranzitu perduodamos elektros energijos nuostolius, EUR (2*6)	19 233 863
9.	Nuostolių sąnaudos reaktyviosios galios kompensavimo įrenginiuose EUR (3*6)	1 030 761
10.	Pastočių savosioms reikmės sąnaudos, EUR (4*6)	1 160 073
11.	Iš viso, EUR (7+8+9+10)	32 321 175

Bendrovė Rašte I ir Papildomais raštais pateikė 2016–2020 m. faktinius ir 2021 metų prognozes technologinių nuostolių tinkluose kiekius ir koeficientus. Technologinių nuostolių tinkluose vidutinis kiekis per 2016–2021 m. siekė 414 615 MWh, o koeficientas – 2,76 proc. Tuo

⁶ Galimi tarpinių skaičių nuokrypiai dėl jų apvalinimo.

tarpu Bendrovės prognozuojamas technologinių nuostolių tinkluose kiekis 2022 metais sieks 451 796 MWh, o per 2022-2026 m. reguliavimo laikotarpį vidutiniškai sudarys 476 461 MWh, koeficientas – 2,93 proc.

Taip pat Bendrovė Rašte I ir Papildomais raštais pateikė savoms reikmėms sunaudotas elektros energijos faktinius kiekius per 2016–2020 m. ir prognozuojamą kiekį per 2021 metus. Savoms reikmėms sunaudotas elektros energijos kiekis per 2016–2021 m. vidutiniškai siekė 30 623 MWh. Tuo tarpu Bendrovės prognozuojamas savoms reikmėms sunaudotas elektros energijos kiekis 2020 metais sieks 32 851 MWh ir tiek pat vidutiniškai sudarys per 2022–2026 m. reguliavimo laikotarpį.

Atsižvelgiant į tai, kad Bendrovės prognozuojami technologinių nuostolių tinkluose kiekiai ir savoms reikmėms sunaudoti elektros energijos vidutiniai kiekiai 2022–2026 m. viršija 2016-2021 m. reguliavimo laikotarpiu faktinius kiekius, Elektros skyrius, nustatant elektros energijos sąnaudas savoms reikmėms ir elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti, siūlo taikyti 2016–2021 m. vidutinius faktinius technologinių nuostolių tinkluose (**414 615 MWh**) ir savoms reikmėms sunaudoti (**30 623 MWh**) elektros energijos kiekius.

Taip pat, atsižvelgiant į Tarybos Dujų ir elektros departamento Rinkos plėtros ir stebėsenos skyriaus prognozuojamą preliminarią rinkos kainą 2022 metams, kurios svertinis vidurkis siekia 56,54 EUR/MWh bei Bendrovės Rašte I prognozuojamą balansavimo priedo vidurkį 1,7 EUR/MWh, Elektros skyrius, nustatant elektros energijos sąnaudas savoms reikmėms ir elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti, siūlo taikyti kainą lygią **58,24 EUR/MWh**.

Pagal Elektros skyriaus siūlymus, elektros energijos sąnaudos savoms reikmėms ir elektros energijos sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti 2022 metais sieks **25 930 676** (7 lentelė), lyginant su Bendrovės Rašte I prognozuojamomis sąnaudomis (32 321 175 EUR), šios sąnaudos mažėja 19,8 proc. arba 6 390 499 EUR, o lyginant su minėtomis sąnaudomis nustatytomis 2021 metais (18 790 285 EUR) didėja 7 140 390 EUR arba 38,0 proc.

8 lentelė. Elektros skyriaus siūlomas planuojamų elektros energijos pirkimo sąnaudų savoms reikmėms ir sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti nustatymas 2022 m.

Eil. Nr.	Rodikliai	
1.	Prognozuojamas technologiniuose įrenginiuose suvartojamos elektros energijos kiekis, MWh	414 615
2.	Prognozuojamas savoms reikmėms sunaudotos elektros energijos kiekis, MWh	30 623
3.	Technologinių nuostolių ir savoms reikmėms sunaudoti elektros energijos kiekiai 2022 m. iš viso, MWh (1+2)	445 238
4.	Prognozuojama elektros energijos įsigijimo kaina 2022 m., EUR/MWh (4.1+4.2)	58,24
4.1.	Prognozuojama biržos kaina 2022 m., EUR/MWh	56,54
4.2.	Prognozuojamas balansavimo priedo vidurkis 2022 m. EUR/MWh	1,70
5.	Prognozuojamos technologiniuose įrenginiuose suvartojamos elektros energijos sąnaudos, EUR (1*4)	24 147 189
6.	Prognozuojamas savoms reikmėms sunaudotos elektros energijos sąnaudos, EUR (2*4)	1 783 486
7.	Iš viso, EUR (5+6)	25 930 676

3.5. Nurašomo turto sąnaudos

Į Bendrovės Leidžiamas pajamas įtraukiamos 2022 metais planuojamos nurašomo turto sąnaudos (formulėje žymimos – $NT_{110,t}$).

Vadovaujantis Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-468 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 31 punktu, Bendrovė į reguliuojamos veiklos sąnaudas gali įtraukti ilgalaikio turto nurašymų sąnaudas (išskyrus nurašomo turto perkainojimo rezultatą). Atkreiptinas dėmesys, kad remiantis Aprašo 32 punktu elektros energetikos perdavimo sistemos operatoriui draudžiama priskirti reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) ir atitinkamiems verslo vienetams, į kurių sudėtį įeina reguliuojamų kainų paslaugos (produktai), ilgalaikio turto nurašymo sąnaudas, kurios yra mažesnės nei 10 tūkst. EUR, ir bendrai sudarančias daugiau kaip 0,05 proc. elektros energetikos įmonės ilgalaikio reguliuojamo turto vertės.

Bendrovė Rašte I nurodė, kad turto nurašymo sąnaudos, pagal 2019–2020 metų faktines sąnaudas prognozuojamos 2022 metams, sudarys **367 000 EUR**.

3.6. Kapitalo sąnaudų nustatymas

Bendrovei į Leidžiamas pajamas įtraukiamos ekonomiškai pagrįstos (būtinės) metinės kapitalo sąnaudos, kurios apskaičiuojamos kiekvieniems metams, vadovaujantis Metodikos 11, 12 ir 13 papunkčiais, atsižvelgiant į nusidėvėjimo sąnaudų dydį (formulėje žymimos – $N_{110,t}$), paslaugai ir (ar) produktui priskirtino reguliuojamo turto vertę (toliau – RAB) ir į protingumo kriterijus atitinkančią investicijų grąžą (formulėje žymimos – $ROI_{110,t}$).

Pagal Metodikos 11 punktą, reguliuojamai veiklai vykdyti būtino turto vertė kiekvieniems metams, apskaičiuojama įvertinant:

- Ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) apskaitos modelio (toliau – LRAIC modelis) optimizuotų pagrindinių tinklo elementų (pagrindiniai tinklo elementai suprantami, kaip elektros energijos persiuntimo oro ir kabelinių linijos ir žemos, vidutinės, aukštos ir ypatingai aukštos įtampos galios transformatoriai), numatytų atnaujinti Įmonės 10 metų elektros tinklų plėtros, atnaujinimo, modernizavimo ir investicijų plane (toliau – 10 metų investicijų planas), vertę (reguliuojamos paslaugos ir (ar) produkto turto vertę), išskyrus turto dalį, kuri LRAIC modelio pagalba negali būti optimizuojama, t metų pabaigai;
- LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų, kurie yra įtraukti į LRAIC modelį, tačiau nepatenka tarp Metodikos 11.2.1 papunktyje nurodytų pagrindinių tinklo elementų, vertę (reguliuojamos paslaugos ir (ar) produkto turto vertę);
- LRAIC modelyje neįvertintos plėtros (pagrindinių tinklo elementų neįtrauktų į LRAIC modelį) vertę;
- pagalbinių tinklo elementų ir kito reguliuojamai veiklai naudojamo turto vertę;
- į reguliuojamo turto vertę įtraukiamą ilgalaikio turto vienetų vertės dalį, sukurtą diegiant energetikos inovacijas, kurios buvo finansuojamos iš Bendrovės nuosavų ir (ar) skolintų lėšų, kai Taryba nustato, kad energetikos inovacijų diegimas bandomojoje aplinkoje yra laikomas pasiteisinsiu pagal Inovacijų aprašo nuostatas;
- ilgalaikio turto vienetų vertės dalį, sukurtą CO₂ mažinančiais projektais;
- ilgalaikio turto vienetų vertę, patvirtintą Paskatų metodikos nustatyta tvarka;
- išnuomotą ar panaudos pagrindais perduotą turtą, kuris ir nevykdant nereguliuojamos veiklos visa apimtimi naudojamas reguliuojamoje elektros energetikos įmonės veikloje bei 50 proc. turto dalies, kuri buvo finansuota kitų infrastruktūrinių įmonių dėl inžinerinių darbų sąnaudų pasidalinimo, kaip nurodyta Aprašo 15 punkte;
- būtinas ir pagrįstas investicijas į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, įskaitant išmaniųjų elektros tinklų plėtrą, kurios leistų Bendrovei efektyviau vykdyti reguliuojamą veiklą ir teikti papildomas paslaugas asmenims, įgyvendinantiems energijos vartojimo efektyvumą didinančias priemones;

- neįtraukiant Apraše numatytų reguliuojamiems verslo vienetams ir paslaugoms (produktams) draudžiamų priskirti ilgalaikio turto verčių ir eliminuojant Apraše numatytas į reguliuojamo verslo vieneto ir paslaugos (produkto) reguliuojamo turto vertę draudžiamas įtraukti ilgalaikio turto vertes.

Remiantis Metodikos 48 punktu, LRAIC modelis optimizuoja tik pagrindinius tinklo elementus, kurie yra įtraukti į Bendrovės 10 metų investicijų planus. Pagrindinius tinklo elementus, kuriuos reikia optimizuoti pagal LRAIC modelį, Bendrovė pasirenka tiesiogiai, remdamasi savo 10 metų investicijų planais, arba, jei tokių detalių 10 metų investicijų planų nėra, pateikia apibendrintą, suminį investicijų planą ir optimizuojami elementai parenkami remiantis Metodikos 11.1.3 papunktyje nurodytais kriterijais. Pagal Metodikos 53 punktą, LRAIC modelis apskaičiuoja pagrindinių komponentų, reikalingų optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų leistinoms pajamoms apskaičiuoti, vertes konkrečiai kiekvieniems reguliavimo laikotarpio metams. Pagrindiniai komponentai sudaro:

- metinės LRAIC modelio optimizuotų pagrindinių tinklo elementų CAPEX, apskaičiuojamos visos CAPEX padalinant iš reguliavimo laikotarpio metų skaičiaus, t. y. pagal LRAIC modelį daroma prielaida, kad investicijos į optimizuotus tinklo elementus bus įgyvendintos proporcingai visą reguliavimo laikotarpį;
- metinės nusidėvėjimo sąnaudos, kurias sudaro:
 - LRAIC modelio optimizuotų tinklo elementų (Metodikos 11.1 papunktis) nusidėvėjimas;
 - LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų (Metodikos 11.2 papunktis) nusidėvėjimas įtraukiamas į nusidėvėjimo apskaičiavimą pagal Bendrovės pateiktas esamas istorines vertes iki reguliavimo laikotarpio pabaigos, arba kol šie elementai visiškai nusidėvės. LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo sąnaudos yra koreguojamos dėl per metus einančius prieš pirmuosius reguliavimo laikotarpio metus atliktų investicijų (šio laikotarpio LRAIC modelis neapima), ilgalaikio turto nurašymo ir pardavimų;
- metinė reguliuojamo turto vertė (RAB), kurią sudaro:
 - LRAIC modeliu optimizuotų pagrindinių tinklo elementų vertė (Metodikos 11.1 papunktis);
 - LRAIC modeliu neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų vertė (Metodikos 11.2 papunktis), kurios atveju į RAB skaičiavimus įtraukiamos Bendrovės pateiktos tinklo elementų istorinės vertės, kasmet mažinant jas metiniu nusidėvėjimu, kol visiškai nusidėvi. LRAIC modelio neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų RAB kiekvienais reguliavimo periodo metais yra koreguojama dėl per metus einančius prieš pirmuosius reguliavimo periodo metus atliktų investicijų, ilgalaikio turto nurašymo ir pardavimų;
- metinė LRAIC modeliu optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų investicijų grąža apskaičiuojama kiekvieniems reguliavimo laikotarpio metams pagal Metodikos 13.2 papunktyje nustatytą formulę.

Taryba 2021 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. O3E-1208 patvirtino LRAIC modelio pagrindu apskaičiuotus Bendrovės rezultatus 2022–2026 metams (9 lentelė).

9 lentelė. LRAIC modeliu apskaičiuoti Bendrovės kapitalo kaštai, EUR

	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.
RAB*	335 969 788	361 962 087	387 859 737	413 695 860	439 141 018
Investicijų grąža	13 539 582	14 587 072	15 630 747	16 671 943	17 697 383
Nusidėvėjimas**	9 915 606	9 960 748	10 055 397	10 116 925	10 507 890
LRAIC modeliu apskaičiuoti	23 455 188	24 547 820	25 686 144	26 788 868	28 205 273

Bendrovės kapitalo kaštai					
----------------------------------	--	--	--	--	--

*Ilgalaikio turto likutinė vertė iki Apraše numatytų į reguliuojamo verslo vieneto ir paslaugos (produkto) reguliuojamo turto vertę draudžiamų įtraukti ilgalaikio turto verčių eliminavimo.

**Nusidėvėjimo sąnaudos iki Apraše numatytų nepaskirstomųjų ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudų eliminavimo.

Vadovaujantis Metodikos 12 punktu ekonomiškai pagrįstas (būtinasis) nusidėvėjimo sąnaudų dydis kiekvieniems metams apskaičiuojamas Metodikos 11 punkte nurodytai reguliuojamai veiklai priskirto turto vertei:

- taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) nusidėvėjimo metodą;
- taikant konkrečiam ilgalaikiam turtui (konkrečioms tinklo elementams ar jų grupėms) nustatytus nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus, nurodytus Aprašo 3 priede;
- eliminuojant Apraše numatytas nepaskirstomas ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudas (apskaičiuotas pagal konkretų ilgalaikio turto vieneta, grupuojant jas pagal konkrečius tinklo elementus ar jų grupes);

Bendrovės Papildomais raštais pateiktų planuojamų 2022 metų nusidėvėjimo sąnaudų nustatymas pateikiamas 10 lentelėje.

10 lentelė. Planuojamų nusidėvėjimo sąnaudų 2022 metais nustatymas

1.	LRAIC modelio neoptimizuotas turtas, EUR	9 576 482
2.	Pagalbiniai tinklo elementai ir kitas reguliuojamai veiklai naudojamas turtas, EUR	19 386 001
3.	LRAIC modelyje neįvertinta plėtra, EUR	-
4.	LRAIC modelio optimizuotas turtas, EUR	339 133
5.	Dotacijos ir subsidijos (įskaitant vartotojų prijungimo įmokas, ES fondų lėšas, VIAP lėšas, perkrovų įplaukas), EUR	-9 681 798
	Iš viso, EUR:	19 619 818

Investicijų grąža nustatoma vadovaujantis Metodikos 13 punktu ir 13.2 papunktyje nurodyta formule, taikant Tarybos 2022 metų nustatytą protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos normą nuo reguliuojamos turto bazės. Protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąžos norma nustatoma, vadovaujantis Investicijų grąžos normos nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“. Bendrovei 2022 m. apskaičiuota ir Tarybos 2021 m. liepos 30 d. paskelbta investicijų grąžos norma lygi 4,03 proc.

Į Leidžiamas 2022 metų pajamas įtraukiamos investicijų grąžos apskaičiavimas, remiantis Bendrovės Papildomais raštais pateikta informacija, pateikiamas 11 lentelėje.

11 lentelė. 2022 metų Bendrovės investicijų grąžos nustatymas

1.	LRAIC modelio neoptimizuotas turtas, EUR	300 905 874
2.	Pagalbiniai tinklo elementai ir kitas reguliuojamai veiklai naudojamas turtas, EUR	325 275 935
3.	LRAIC modelyje neįvertinta plėtra, EUR	-
4.	LRAIC modelio optimizuotas turtas, EUR	35 613 914
5.	Dotacijos ir subsidijos (įskaitant vartotojų prijungimo įmokas, ES fondų lėšas, VIAP lėšas, perkrovų įplaukas), EUR	-331 472 568
6.	Turto vertė 2022 metų pradžiai, EUR	330 323 154
7.	Investicijų grąžos norma, proc.	4,03
8.	2022 metų investicijų grąža, EUR (6.*7.)	13 312 023

3.7. Kitos 2022 metų Bendrovės planuojamos pajamos

3.7.1. Papildomai gautos pajamos

Bendrovei Leidžiamos pajamos mažinamos Bendrovės Raštu I pateiktomis 2022 metais planuojamomis gauti pajamomis, susijusiomis su reguliuojamos perdavimo veiklos vykdymu (formulėje žymima – $OI_{110,t}$). Šias pajamas sudaro reaktyvinės energijos pajamos – 1 470 000 EUR, šviesolaidinio kabelio nuomos ir kitos reguliuojamoje veikloje naudojamo turto pajamos 500 000 EUR, kurios, vadovaujantis Aprašo 15 punktu, padalinamos per pusę – 250 000 EUR. Atitinkamai, Bendrovei apskaičiuotos Leidžiamos pajamos **mažinamos 1 720 000 EUR**.

3.7.2. Dalyvavimo ITC (angl. Inter-TSO Compensation (ITC) mechanizme rezultatas

Bendrovei Leidžiamos pajamos mažinamos skirtumu tarp gautų pajamų ir patiriamų kaštų pagal ITC mechanizmą (formulėje žymima – $ITC_{110,t}$).

Bendrovė Rašte I nurodė, jog dalyvavimo ITC tranzito mechanizme pajamos ir sąnaudos yra sunkiai prognozuojamos, Bendrovė skirtingais mėnesiais moka ir gauna kompensacijų į (iš) ITC fondą. 2019 metais faktinis rezultatas (saldo) buvo +3,1 mln. EUR, faktinis 2020 m. rezultatas: +2,6 mln. EUR, 2021 m. penkių mėnesių rezultatas -11 tūkst. EUR (atitinkamai 0,8 ir 0,7 mln. EUR blogesnis nei per 2019 ir 2020 m. penkis mėnesius), todėl prognozuojamas 2021/2022 m. rezultatas **+1 000 000 EUR**, atitinkamai 2022 metų Leidžiamos pajamos mažinamos šia suma.

3.8. Komisijos nustatyta praėjusių laikotarpių investicijų grąžos korekcija

Bendrovei Leidžiamos pajamos mažinamos Tarybos nustatyta praėjusių laikotarpių investicijų grąžos korekcija (formulėje žymima \check{c}).

3.8.1. Persiuntimo patikimumo rodiklių vertinimas

Vadovaujantis Metodikos 21 punktu, kai Bendrovės veiklos reguliavimo laikotarpio pradžios metai ankstesni nei 2021 m., elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų leistina investicijų grąža po reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – po penkerių reguliavimo laikotarpio metų ir, jeigu būtų pratęstas reguliavimo laikotarpis, viso pratęsto reguliavimo laikotarpio sumažinama sekančiam laikotarpiui atitinkamai už kiekvieną persiuntimo patikimumo rodiklį:

- 1 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo nuo 5 iki 10 proc., palyginti su Tarybos nustatytu minimaliu lygiu;
- 2 proc., jei persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo daugiau nei 10 proc., palyginti su Tarybos nustatytu minimaliu lygiu.

Pažymėtina, kad įvertinus Bendrovės pateiktus patikslintus duomenis apie faktinius 2016-2020 m. persiuntimo patikimumo rodiklius (AIT ir ENS), pastebimas ženklus rodiklių pablogėjimas

2019 m. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės rodiklių aprašo, patvirtinto Tarybos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75 „Dėl Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės rodiklių aprašo patvirtinimo“ 13 punkte numatyta, kad Operatorius atskiru Tarybos sprendimu į apraše nurodytų kokybės rodiklių skaičiavimą gali neįtraukti atvejų, kurie savo apimtimi ir pobūdžiu gali būti laikomi išskirtiniais, palyginti su praėjusių penkerių metų faktiniais rodikliais, kuriais remiantis buvo nustatyti einamojo

reguliavimo periodo rodiklių minimalūs lygiai. Atsižvelgiant į tai, bei siekiant objektyviai įvertinti ir nustatyti viso Bendrovės reguliavimo laikotarpio rodiklių atitiktį nustatytiems minimaliems lygiams, investicijų gražos korekcijos bus atliekamos pasibaigus pratęstam reguliavimo laikotarpiui ir gavus papildomą informaciją iš Bendrovės dėl neatitikčių.

3.8.2. Veiklos efektyvumo vertinimas

Elektros skyrius, vertindamas Bendrovės reguliavimo laikotarpio 2018–2020 metų investicijų gražos dydį, kuris viršija Tarybos nustatytą leistiną dydį, bei vertindamas Bendrovės patirtas sąnaudas remiasi Bendrovės 2018 m., 2019 m. ir 2020 m. reguliavimo apskaitos metinėmis atskaitomybėmis, pateiktomis kartu su nepriklausomo auditoriaus išvadomis (toliau – RVA ataskaitos).

Vadovaujantis Metodikos 16 punktu, jeigu dėl Bendrovės, kurios reguliavimo laikotarpio pradžios metai ankstesni nei 2021 m., veiklos efektyvumo, t. y. dėl OPEX su efektyvinimo vykdant reguliuojamą veiklą reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – penkerių reguliavimo periodo metų ir, jeigu būtų pratęstas reguliavimo laikotarpis, viso reguliavimo laikotarpio (įskaitant pratęstą reguliavimo laikotarpį) faktinės OPEX sąnaudos, įvertinus taikytinų koregavimų įtaką, yra mažesnės už atitinkamų metų nustatytas OPEX sąnaudas, šios veiklos atitinkamų metų leistina investicijų graža didinama OPEX sąnaudų sutaupymu dėl veiklos efektyvumo, kurį Bendrovė įrodė Tarybai, suma.

Bendrovei leistinų OPEX DU bei OPEX be DU sąnaudų ir faktiškai patirtų sąnaudų vertinimas pateiktas žemiau 12 lentelėje.

12 lentelė. Bendrovės OPEX sąnaudų suvestinė, 2018–2020 m.

	2018 m.	2019 m.	2020 m.	Bendrai 2018–2020 m.
Leistinos OPEX be DU sąnaudos, EUR	14 782 216	19 716 396	17 810 562	52 309 173
Faktinės Bendrovės OPEX be DU sąnaudos, EUR	9 334 055	14 283 687	13 415 035	37 032 777
Bendrovės sutaupyta (+), viršyta (-) OPEX be DU suma, EUR	5 448 161	5 432 710	4 395 527	15 276 397
Leistinos OPEX DU sąnaudos, EUR	5 606 349	6 043 645	8 019 660	19 669 654
Faktinės Bendrovės OPEX DU sąnaudos, EUR	5 598 418	6 052 019	7 992 493	19 642 930
Bendrovės sutaupyta (+) / viršyta (-) OPEX DU suma, EUR	7 931	-8 375	27 167	26 723
Iš viso Bendrovė sutaupė (+) / viršijo (-) OPEX sąnaudų, EUR	5 456 092	5 424 335	4 422 694	15 303 120

Remiantis Bendrovės pateiktomis RVA ataskaitomis 2018–2020 metais iš viso Bendrovė OPEX sąnaudų patyrė 56 675 707 EUR, leistinas OPEX sąnaudų dydis Bendrovei buvo 71 978 827 EUR, atitinkamai Bendrovė patyrė 15 303 120 EUR mažiau sąnaudų.

Raštu Bendrovė nurodė, jog dėl jos veiksmų **7 823 471 EUR** OPEX sąnaudų sutaupymas turėtų būti pripažintas efektyviu, atsižvelgiant į šiuos pagrindžiančius argumentus:

1. Bendrovė nuo 2014 m. transformatorių pastotėse (toliau – TP) diegia nuotolinio valdymo iš dispečerinio valdymo sistemos (toliau – DVS) ir teleinformacijos surinkimo ir perdavimo įrenginius. Didžioji dalis įrenginių įdiegta atliekant TP rekonstrukcijas. Dėl įdiegto nuotolinio valdymo iš DVS TP sumažėjo Bendrovės operatyvinio aptarnavimo sąnaudos. TP iki nuotolinio valdymo diegimo budėjo operatyviniai darbuotojai, kurie atliko visus operatyvinės priežiūros darbus, kurių nebuvo galima atlikti per DVS. Įdiegus nuotolinį valdymą yra valdomi 330/110 kV jungtuvai, autotransformatorių atšakos, skyrikliai ir įžeminimo peiliai bei naujos kartos relinės apsaugos ir automatikos įrenginių nustatymai. Įdiegus nuotolinį valdymą iš DVS buvo atsisakyta nuolat budinčių paslaugų teikėjų operatyvinių darbuotojų paslaugų ir 2018–2020 m. sutaupyta 2 469 680 EUR lyginant su 2018–2020 m. operatyvinio aptarnavimo paslaugų sąnaudomis įtrauktomis skaičiuojant perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą (įvertinus infliacijos koeficientą ir efektyvumo rodiklį). Be to, diegiant nuotolinį valdymą buvo naujai įvertintas TP rekonstrukcijų poreikis ir keleriems metams atidėtas jų vykdymo terminas. Įdiegus pastotėse nuotolinį įrenginių valdymą taip pat padidėjo energetikos sistemos valdymo patikimumas. Naujų nuotolinio valdymo teleinformacijos surinkimo ir perdavimo įrenginių Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Telšių, Utenos, Jurbarko, Šeduvos, Radviliškio, Velžio ir Švenčionėlių TP papildomi kapitalo kaštai per 2018–2020 m. sudarė 182 473 EUR, juos atėmus iš veiklos sąnaudų sutaupymo, operatyvinio aptarnavimo paslaugų sąnaudų efektyvus taupymas 2018–2020 m. siekė **2 287 207 EUR**.

2. Kitų tinklo priežiūros sąnaudų efektyvus sutaupymas 2018–2020 m. siekė **1 018 511 EUR**. Nuo 2018 m. liepos mėn. prie Bendrovės buvo prijungta (perėjo 27 darbuotojai) 2014 m. įkurta Bendrovės dukterinė įmonė UAB „Litgrid Power Link Service“, kurios funkcijos buvo elektros jungčių, apskaitos ir relinės apsaugos įrengimų priežiūra ir eksploatavimas, todėl Bendrovė nuo 2018 m. vidurio (t.y. 2,5 metų) nepatyrė šių išorinių tinklo priežiūros sąnaudų, tačiau Bendrovei 2018–2020 m. nebuvo kompensuojamos perėjusių darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudos (palyginimui, į 2021 m. reguliuojamos veiklos darbo užmokesčio sąnaudas įtrauktos šių 27 darbuotojų 901 tūkst. Eur darbo užmokesčio sąnaudos).

3. Iki 2017 m. pradžios technologinių duomenų tinklų (toliau – LAN) bei kamieninio duomenų perdavimo tinklo (toliau – WAN) įrenginių priežiūros paslaugas teikė šių įrenginių savininkas UAB „Technologijų ir inovacijų centras“ (toliau – TIC). Bendrovei perėmus turtą iš TIC, toliau LAN, WAN tinklus prižiūri Bendrovės Informacinių technologijų ir telekomunikacijų centro (toliau – ITTC) darbuotojai. Atskirai buvo sudarytos sutartys su išoriniais tiekėjais tik dėl tarptautinių skirtųjų linijų nuomos, radijo relinių ryšio linijų, šviesolaidžio priežiūros, skirtosios ryšio linijos duomenų perdavimo paslaugos. Bendrovės padaliniui ITTC eksploatuojant LAN ir WAN įrenginius bei atliekant jų priežiūrą per 2018–2020 m. buvo sutaupyta 5 312 237 EUR (lyginant su 2018–2020 m. technologinių LAN tinklų, WAN ir RAA įrenginių priežiūros paslaugų sąnaudomis įtrauktomis skaičiuojant perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą (įvertinus infliacijos koeficientą ir efektyvumo rodiklį). Kad Bendrovė galėtų savarankiškai eksploatuoti LAN ir WAN įrenginius bei užtikrintų stabilų paslaugos teikimą technologiniam poreikiui, 2014–2017 m. Bendrovėje buvo diegiamas technologinis duomenų perdavimo tinklas, kurį sudaro transmisijos tinklas – SDH (diferencinėms apsaugoms, telepagreitimumui, informacijos perdavimo tinklui), informacijos perdavimo tinklas, įrangos maitinimo šaltiniai. Be to, Kauno dispečeriniame duomenų centre (toliau – DDC) buvo atliktas nepertraukiamo elektros maitinimo įrangos atnaujinimas. Technologinio duomenų perdavimo tinklo ir Kauno DDC nepertraukiamo elektros maitinimo įrangos atnaujinimo kapitalo kaštų pokytis per 2018–2020 m. buvo 1 181 691 EUR. Atėmus 1 181 691 EUR papildomus kapitalo kaštus ir 464 256 EUR 6 ITTC darbuotojų, kurie prižiūri technologinį tinklą, darbo užmokesčio kaštus (pagal Tarybos taikytą vidutinį darbo užmokesį) iš veiklos sąnaudų sutaupymo, technologinių LAN tinklų, WAN ir RAA įrenginių priežiūros paslaugų sąnaudų efektyvus sutaupymas 2018–2020 m. siekia **3 666 291 EUR**.

4. Iki 2014 m. Bendrovės DVS pagal sutartį aptarnavo TIC. Nuo 2014 m. įkūrus ITTC TIC paslaugų buvo atsisakyta. DVS aptarnauja pats ITTC (4 darbuotojai), tokiu būdu taupomos ant

DVS priežiūros ir aptarnavimo paslaugų sąnaudos – 1 160 967 EUR per 2018–2020 m. Įvertinus papildomas 4 darbuotojų 309 504 EUR darbo užmokesčio sąnaudas, efektyvus taupymas siekia **851 463 EUR**.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei remiantis Metodikos 16 punktu, Elektros skyrius siūlo pripažinti 2018–2020 m. Bendrovės nurodytą sutaupymą (**7 823 471 EUR**) efektyviu ir šiuo dydžiu padidinti 2018–2020 m. leistiną investicijų grąžą.

3.8.3. 2018-2020 metų investicijų grąžos, viršijančios Tarybos nustatyta dydį, apskaičiavimas

Vadovaujantis Metodikos 23 punktu, kai Bendrovės reguliavimo laikotarpio pradžios metai ankstesni nei 2021 m., apskaičiuojant protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos viršijimo dydį, palyginti su nustatyta investicijų grąža, atsižvelgiant į taikytinų koregavimo koeficientų įtaką, skaičiuojamą po reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo laikotarpio metų, o vėliau – po penkerių reguliavimo laikotarpio metų ir, jeigu būtų pratęstas reguliavimo laikotarpis, viso pratęsto reguliavimo laikotarpio, kuriuo mažinamas reguliuojamos veiklos leistinas pajamų lygis ateinantiems metams, įvertinama:

- Bendrovės uždirbta faktinė grąža iš reguliuojamos veiklos (remiantis apskaita istoriniais kaštais);
- Bendrovės gautos papildomos pajamos, susijusios su reguliuojamų paslaugų ir (ar) produktų teikimu, kuriems teikti naudojami ar nenaudojami reguliuojamos veiklos ištekliai;
- sąnaudų, kuriems Taryba nustatė atitinkamus normatyvus Metodikos 7–10 punktuose nurodytoms sąnaudų grupėms, viršijimo suma, kuri apskaičiuojama Metodikos nustatyta tvarka;
- Bendrovės nukrypęs nuo Tarybos nustatytų rodiklių, priežastys, lemiančios jų veiklos efektyvumą;
- praėjusių laikotarpių investicijų grąžos korekcijos, nustatytos Tarybos sprendimu;
- nuokrypis nuo su Taryba suderintų OPEX projektų apimties, numatytos derinant atitinkamą OPEX projektą;
- faktinė reguliuojamo turto, apskaityto istoriniais kaštais, vertė metų pradžiai, kuri nustatoma pagal auditoriaus patikrintų reguliuojamosios veiklos ataskaitų duomenis ir naudojama faktinei leistinai investicijų grąžai nustatyti. Tokiu būdu įvertinamas skirtumas tarp atitinkamo laikotarpio prognozuojamo ir faktinio reguliuojamo turto vertės dydžio.
- nustatytame investicijų grąžos viršijimo dydyje, palyginti su nustatyta investicijų grąža, išskiriant investicijų grąžos viršijimo dydžio korekciją (KLRAIC_{x,i}), susidariusią dėl skirtumo tarp LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo sąnaudų ir investicijų grąžos lygio ir faktinių nusidėvėjimo sąnaudų bei investicijų grąžos lygio, susijusio su faktiškai atliktomis investicijomis į LRAIC modelio praėjusį reguliavimo laikotarpį optimizuotus (praėjusį reguliavimo periodą į LRAIC modelį įtraukti ir optimizuoti pagrindiniai tinklo elementai) ir neoptimizuotus (praėjusį reguliavimo periodą į LRAIC modelį įtraukti, bet neoptimizuoti pagrindiniai tinklo elementai) pagrindinius tinklo elementus. Ši korekcija nustatoma pagal formulę nurodytą Metodikos 23.8 papunktyje.

Energetikos įstatymo 19 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad nustatant valstybės reguliuojamas kainas, turi būti numatytos **būtin**os energijos išteklių gavybos, energijos gamybos, pirkimo, perdavimo, skirstymo, tiekimo ir šio įstatymo 8 straipsnio 18 dalyje numatytos išlaidos, įvertinta protingumo kriterijus atitinkanti investicijų grąža ir (ar) nuosavybės grąža, taip pat gali būti atsižvelgiama į energetikos sektoriaus plėtrą ir energijos efektyvumą, viešuosius interesus

atitinkančių paslaugų teikimą. Elektros energetikos įstatymo 68 straipsnio 1 dalies 1 punkte, 69 straipsnio 1 dalyje atitinkamai numatyta, kad, nustatydamas perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų viršutines ribas, Taryba **atsižvelgia į šių paslaugų teikimo sąnaudas ir nustato įpareigojimus teikti paslaugas sąnaudomis pagrįstomis kainomis**. Šiuo teisiniu reglamentavimu yra imperatyviai nustatyta, jog į reguliuojamos veiklos sąnaudas, atitinkamai ir į kainas vartotojams, įtraukiamos tik tos sąnaudos, kurios yra **būtinose konkrečiai reguliuojamai veiklai vykdyti** (t. y. įtvirtintas kainų apskaičiavimas remiantis sąnaudų pagrįstumo principu). Šios įstatyminės nuostatos įpareigoja Tarybą imperatyviai laikytis jose suformuluotų kainų nustatymo kriterijų, kurių taikymas yra būtinas, atsižvelgiant į valstybės saugomus energijos vartotojų interesus bei derinant šiuos interesus su energetikos įmonių interesais. Be kita ko, Elektros energetikos įstatymo 4 straipsnyje yra nurodoma, jog vienas iš principų, kuriuo grindžiamas elektros energetikos sektoriaus veiklos valstybinis valdymas, reguliavimas, priežiūra ir kontrolė, yra elektros energijos prieinamumo ir pakankamumo vartotojams už **ekonomiškai pagrįstą kainą principas**.

Energetikos įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo nuostatos toliau detalizuojamos Metodikoje. Atitinkamai Komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3, kuriuo patvirtinta Metodika, preambulėje nurodyta, kad šis poįstatyminis teisės aktas parengtas vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 68 straipsnio 1 dalimi ir 69 straipsnio 1 dalimi, kuriose akcentuojamas būtinųjų sąnaudų vertinimo principas. Pagal teisės aktų hierarchijos principą poįstatyminis teisės aktas (šiuo atveju Metodika) negali paneigti įstatymų nustatytų reikalavimų – šiuo atveju Elektros energetikos įstatymo 68 straipsnio 1 dalyje ir 69 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto reikalavimo reguliuojamas kainas nustatyti įvertinant sąnaudas, būtinose konkrečiai reguliuojamai veiklai vykdyti.

Sistemiškai vertinant aukščiau išdėstytų teisės aktų reikalavimus, Metodikos 23 punktą ir LRAIC modelio paskirtį (t. y. atnaujinti nudėvėtus tinklo elementus), nustatant 2018-2020 metų investicijų grąžą, viršijančią Tarybos nustatytą dydį, leistina investicijų grąža yra apskaičiuojama, remiantis turto verte ir nusidėvėjimo sąnaudomis, skaičiuojant istoriniais kaštais, siekiant įvertinti faktines Bendrovės atliktas investicijas ir sukurtą turtą. Elektros skyrius, siekdamas nustatyti 2018–2020 metų investicijų grąžą, viršijančią Tarybos nustatytą dydį, rėmėsi Bendrovės pateiktomis RVA ataskaitomis.

Investicijų grąžos dydžio, viršijančio nustatytą dydį, 2018–2020 m. nustatymas pateikiamas 13 lentelėje.

13 lentelė. Investicijų grąžos dydžio, viršijančio nustatytą dydį, 2018–2020 m. nustatymas.

Eil. Nr.		2018 m.	2019 m.	2020 m.
1.	Bendrovės turtas ataskaitinio laikotarpio pradžioje (skaičiuojant istoriniais kaštais), EUR	287 838 706	280 936 280	288 656 086
2.	Leistina investicijų grąžos norma, proc.	4,90	4,94	5,01
3.	Faktinės perdavimo veiklos, naudojimosi jungiamosiomis linijomis paslaugos, kompensacijos už servitutus pajamos, EUR	72 789 943	76 957 766	89 460 938
4.	Faktinės perdavimo veiklos, naudojimosi jungiamosiomis linijomis paslaugos, kompensacijos už servitutus sąnaudos*, EUR	62 260 447	65 611 918**	58 928 091
5.	Faktinė uždirbta investicijų grąža,	10 529 496	11 365 621	30 532 848

	EUR (3.-4.)			
6.	Leistina investicijų grąža, apskaičiuota įvertinus turto vertę bei nustatytą grąžos normą, EUR (1.*2.)	14 104 097	13 878 252	14 461 670
7.	Leistina investicijų grąža dėl veiklos efektyvumo, EUR***	2 607 824	2 607 824	2 607 824
8.	Nustatytas grąžintinas viršpelnis už praeitus laikotarpius ataskaitiniais metais, EUR	-13 787 750	-17 719 447	
9.	Leistina investicijų grąža, EUR (6.+7+8.)	2 924 170	-1 213 598	17 069 494
10.	Investicijų grąžos dydis, viršijantis nustatytą leistiną dydį, EUR (5.-11.)	7 605 326	12 579 219	13 463 354
11.	Investicijų grąžos dydis, viršijantis nustatytą leistiną dydį, bendrai 2018–2020 m., EUR		33 647 899	

* Faktinės perdavimo veiklos, naudojimosi jungiamosiomis linijomis paslaugos, kompensacijos už servitutus sąnaudos apskaičiuotos įvertinant nusidėvėjimo sąnaudas, skaičiuojant istoriniais kaštais, bei kitas Bendrovės patirtas sąnaudas, pateiktas RVA ataskaitose, eliminavus investicijų grąžos sąnaudas.

** Įtrauktos 2019 metų faktinės 19 773 EUR nusidėvėjimo sąnaudas, kurios nebuvo įtrauktos į 2019 metų reguliuojamos veiklos sąnaudas, nes investicinis projektas „330/110/10 kV Vilniaus TP ir Alytaus TP galių didinimas“ buvo suderintas tik 2020 metais, o projektu sukurtas turtas buvo pradėtas dėvėti jau 2019 metais.

*** Bendrovės įrodytas efektyvus veiklos sąnaudų sutaupymas (7 823 471 EUR), padalinamas lygiomis dalimis tarp trejų reguliavimo metų (2018–2020 m.).

Taip pat Pažymėtina, kad remiantis Elektros skyriaus 2020 m. spalio 1 d. pažymos Nr. O5E-794 3.10 poskyriu, Bendrovės prašymu, koreguojant perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2021 metams, leistinas pajamų lygis buvo sumažintas dalimi 2018–2019 m. leistinos investicijų grąžos viršijimo dydžio – 10 000 000 EUR. Atsižvelgiant į tai 9 lentelėje nustatytas bendras 2018–2020 m. investicijų grąžos dydis, viršijantis nustatytą leistiną dydį, mažinamas 10 000 000 EUR ir yra lygus **23 647 899 EUR**.

Investicijų grąžos dydžio, viršijančio nustatytą dydį, susidariusio dėl skirtumo tarp LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo sąnaudų ir investicijų grąžos lygio ir faktinių nusidėvėjimo sąnaudų bei investicijų grąžos lygio, susijusio su faktiškai atliktomis investicijomis į LRAIC modelio praėjusį reguliavimo laikotarpį optimizuotus (praėjusį reguliavimo periodą į LRAIC modelį įtraukti ir optimizuoti pagrindiniai tinklo elementai) ir neoptimizuotus (praėjusį reguliavimo periodą į LRAIC modelį įtraukti, bet neoptimizuoti pagrindiniai tinklo elementai) pagrindinius tinklo elementus, 2018–2020 m. nustatymas
pateikiamas
14 lentelėje.

14 lentelė. Investicijų grąžos dydžio, viršijančio nustatytą dydį, dėl skirtumų nurodytų Metodikos 28.3 papunktyje, 2018–2020 m. nustatymas

Eil. Nr.		2018 m.	2019 m.	2020 m.
1.	Bendrovės turtas ataskaitinio laikotarpio pradžioje (skaičiuojant atstatomaisiais kaštais), EUR	350 250 335	353 058 664	362 244 129
2.	Leistina investicijų grąžos norma, proc.	4,90	4,94	5,01
3.	Investicijų grąža, apskaičiuota įvertinus	17 162 266	17 441 098	18 148 431

	turto vertę bei nustatytą gražos normą (skaičiuojant atstatomaisiais kaštais), EUR (1.*2.)			
4.	Faktinės nusidėvėjimo sąnaudos (skaičiuojant atstatomaisiais kaštais), EUR	21 675 920	20 418 744	21 733 296
5.	Bendrovės turtas ataskaitinio laikotarpio pradžioje (skaičiuojant istoriniais kaštais), EUR	287 838 706	280 936 280	288 656 086
8.	Investicijų graža, apskaičiuota įvertinus turto vertę bei nustatytą gražos normą (skaičiuojant istoriniais kaštais), EUR (5.*2.)	14 104 097	13 878 252	14 461 670
9.	Faktinės nusidėvėjimo sąnaudos (skaičiuojant istoriniais kaštais), EUR	19 495 809	17 581 142	17 863 114
10.	Faktinių nusidėvėjimo sąnaudų skirtumas, EUR (4.-9.)	2 180 111	2 837 602	3 870 182
11.	Faktinės investicijų gražos skirtumas, EUR (3.-8.)	3 058 170	3 562 846	3 686 761
12.	Investicijų gražos dydis, dėl skirtumų tarp LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų gražos lygio ir faktinio nusidėvėjimo bei investicijų gražos lygio, EUR (10.+11.)	5 238 281	6 400 448	7 556 943
13.	Investicijų gražos dydis, dėl skirtumų tarp LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų gražos lygio ir faktinio nusidėvėjimo bei investicijų gražos lygio, bendrai 2018–2020 m., EUR		19 195 672	

Remiantis tuo, kas išdėstyta aukščiau, investicijų gražos dydis, viršijantis nustatytą leistiną dydį 2018–2020 m. iš viso yra lygus **23 647 899 EUR**, iš jo **19 195 672 EUR** susidarė dėl skirtumų tarp LRAIC modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų gražos lygio ir faktinio nusidėvėjimo bei investicijų gražos lygio, bei **4 452 228 EUR** (23 647 899 EUR - 19 195 672 EUR) – dėl skirtumų susidariusių OPEX dalyje.

Pagal Metodikos 26.1 papunktį, kai Bendrovės prašymu Metodikos 23-25 punkte numatyta tvarka, išskyrus Metodikos 23.8 papunktyje numatytą korekciją, kuriai taikoma 25.2 papunkčio sąlyga, apskaičiuotos investicijų gražos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, gražinimas išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, pirmais ir vėlesniais metais įvertinama po pirmų metų gražintinų sumų pinigų kaina. Pinigų kainos nustatymui taikoma skolinto kapitalo kainos viršutinė riba, nurodyta Tarybos tinklalapio skiltyje „WACC skaičiavimo duomenys“ (toliau – palūkanų norma). Nustatant antrų ir vėlesnių metų gražintinų sumų pinigų kainą, tos dalies, kuri gražinama t metais (įvertinamos ir pagal Metodikos 25 punktą anksčiau termino gražintos sumos, kurios mažina sumą, nuo kurios skaičiuojama pinigų kaina), pinigų kainai apskaičiuoti taikoma 1/2 palūkanų normos.

Atsižvelgiant į tai, apskaičiuotos investicijų gražos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, gražinimas išdėstomas pirmiems dvejems naujo reguliavimo laikotarpio metams (2022–2023 m.),

t. y. beveik 2/3 nustatyto 2018–2020 metų investicijų grąžą viršijančio Tarybos nustatyto dydžio (15 100 000 EUR) įvertinti 2022 m., o likusią beveik 1/3 dalį (8 547 899 EUR) – įvertinti nustatant Bendrovės elektros energijos perdavimo kainų viršutinę ribą 2023 metams. Remiantis tuo, Elektros skyrius, siūlo 2022 metų Leidžiamas pajamas mažinti investicijų grąžą viršijančio Tarybos nustatyto dydžiu, papildomai įskaičiuojant po pirmų metų kompensuotinių skirtumo dalių pinigų kainą, t.y. **15 316 433 EUR (15 100 000 +8 547 899*2,532%)**.

3.9. Planuojamas 2022 metų OPEX padidėjimas/sumažėjimas, sąlygotas teisės aktų pasikeitimų ir/ar kitų objektyvių (nuo Bendrovės nepriklausančių) veiksmų

Bendrovės Leidžiamos pajamos gali būti koreguojamos, įvertinus OPEX padidėjimą/sumažėjimą, sąlygotą teisės aktų pasikeitimų ir (ar) kitų objektyvių (nuo Bendrovės nepriklausančių) veiksmų (formulėje žymima – $S_{110,t}$).

Bendrovė Rašte I nurodė, kad 2019 m. birželio 6 d. Lietuvos respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme Nr. XIII-2166 įtvirtinta pareiga įgyvendinti įstatymo nuostatas iki 2022 m. gruodžio 31 d. (141 str. 3 dalis), t.y. nustatyti ir viešame registre įregistruoti elektros tinklų apsaugos zonas. Bendrovė turi atlikti elektros tinklų apsaugos zonų planų parengimą ir padaryti žymas nekilnojamo turto registre. Bendrovė dėl tokių įstatymo nuostatų taikymo planuoja 2022 metais patirti apie **1 912 000 EUR** išlaidų: iš jų apie 792 tūkst. EUR išlaidos planų parengimui (rinkos apklausos duomenimis 1 planas 1 savivaldybei kainuoja apie 16,5 tūkst. EUR, planuojamas poreikis 48 planai); žymų padarymo išlaidos – apie 370 tūkst. EUR ir teritorijų įrašymo išlaidos į nekilnojamo turto registrą – apie 750 tūkst. EUR (skaičiuota pagal faktinius NTR įkainius, preliminarus žemės sklypų skaičius 57 000). Pažymėtina, kad Bendrovė Patikslinančiu raštu pateikė Tarybai patikslintą informaciją dėl prašomų etatų, nurodydama, kad atsižvelgdama į Tarybos įvertintą ir susitikimo metu aptartą papildomų darbuotojų poreikį (26 papildomi etatai), planuotą susimąžinti elektros tinklų apsaugos zonų žymėjimo sąnaudas (300 tūkst. Eur) ir ta pačia apimtimi padidinti OPEX (DU) sąnaudas. Įvertinus tai, 2022 m. numatoma minėtų sąnaudų suma yra **1 612 000 EUR**.

Bendrovė Rašte I pažymi, kad vienkartinės minėto įstatymo įgyvendinimo išlaidos, todėl jų neprašo įtraukti į bazines 2022–2026 m. sąnaudas, bet 2022 m. pridėti prie bazinių sąnaudų.

Atsižvelgiant į tai, siūloma Leidžiamas 2022 metų pajamas padidinti **1 912 000 EUR**.

4. Perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos nustatymas 2022-2026 metams

Elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba visam reguliavimo laikotarpiui (įskaitant reguliavimo laikotarpio pratęsimą) apskaičiuojama pagal Metodikos 64 punkte nurodytą formulę, t.y. pirmiems reguliavimo laikotarpiu 2022 metams Bendrovės leistinas pajamas

(75 317 748 EUR) padalijus iš planuojamo perduoti elektros energijos kiekio šalies poreikiams (11 015 533 279 kWh). Elektros energijos perdavimo paslaugos viršutinė kainos riba 2022 metams yra lygi **0,684 ct/kWh**.

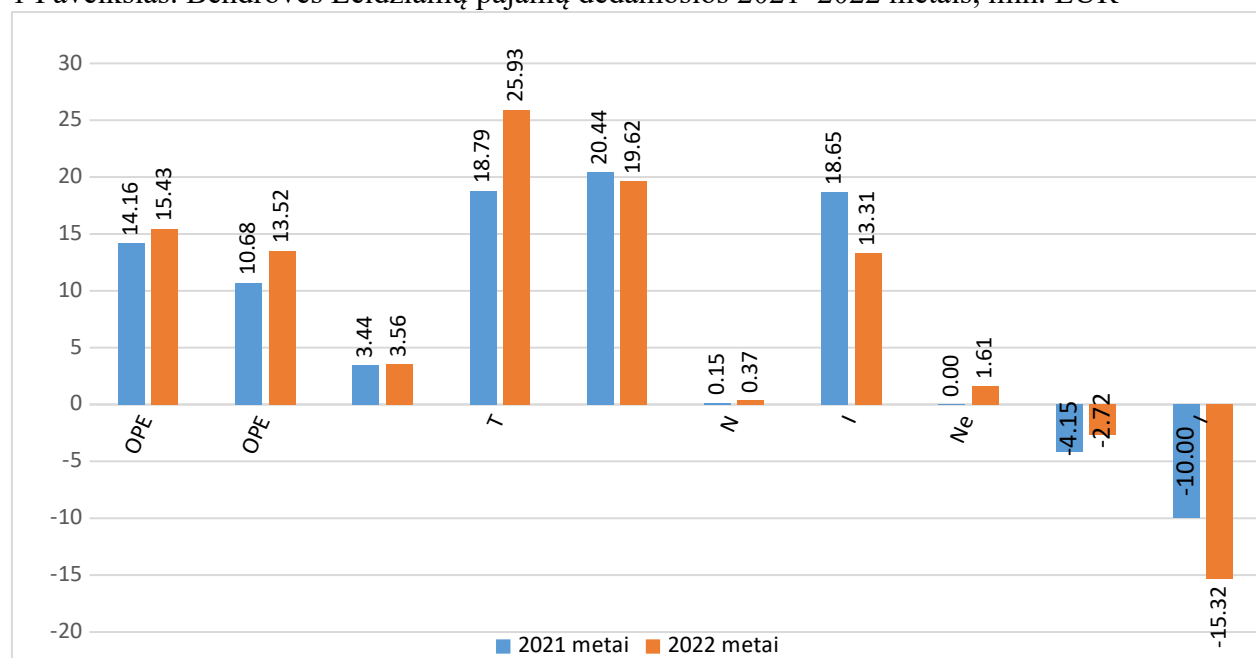
15 lentelė. Perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos nustatymas 2022 metams

Eil. Nr.	Rodikliai	2022 metai	2021 metai	Pokytis, EUR	Pokytis, proc.	2022 m. KVR dalis (ct/kWh)
1.	OPEX be DU, EUR	15 432 265	14 162 860	1 269 405	8,96	0,140
2.	OPEX DU, EUR, iš jų:	13 520 399	10 684 496	2 835 903	26,54	0,123

3.	Mokesčiai, EUR	3 560 000	3 437 000	123 000	3,58	0,032
4.	Elektros energijos pirkimo kaštai savoms reikmėms ir sąnaudoms technologiniuose įrenginiuose padengti, EUR	25 930 676	18 790 285	7 140 390	38,00	0,235
5.	Nusidėvėjimo kaštai, EUR	19 619 818	20 444 043	-824 225	-4,03	0,178
6.	Nurašomo turto sąnaudos, EUR	367 000	150 000	217 000	144,67	0,003
7.	Investicijų grąža, EUR	13 312 023	18 648 511	-5 336 488	-28,62	0,121
8.	Nenumatytas OPEX padidėjimas/pamažėjimas, EUR	1 612 000	0	1 612 000	0,00	0,015
8.1.	<i>Elektros tinklų apsaugos zonų žymėjimas (NTR), EUR</i>	<i>1 612 000</i>	<i>0</i>	<i>1 612 000</i>	<i>0,00</i>	<i>0,015</i>
9.	Kitos pajamos, EUR**	2 720 000	4 150 000	1 430 000	-34,46	-0,025
10.	Investicijų grąžos korekcija, EUR**	15 316 433	10 000 000	5 316 433	53,16	-0,139
11.	Bendrovės leidžiamos pajamos, EUR	75 317 748	72 167 195	3 150 553	4,37	-
12.	Planuojamas perduoti elektros energijos kiekis šalies poreikiams, kWh	11 015 533 279	10 004 300 162	1 011 233 117	10,11	-
13.	Elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba, ct/kWh (11./12.)	0,684	0,721	-0,038	-5,22	-

** Sumos mažinančios Bendrovės Leidžiamas pajamas

1 Pavėikslas. Bendrovės Leidžiamų pajamų dedamosios 2021–2022 metais, mln. EUR

5. Baigiamosios nuostatos

Elektros skyrius Tarybai siūlo patvirtinti Bendrovei nustatytą perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2022 metams **0,684 ct/kWh**, kuri yra 5,22 proc. mažesnė palyginus su 2021 metais Bendrovei nustatyta perdavimo paslaugos kainos viršutine riba (0,721 ct/kWh).

6. Naudojimosi jungiamųjų linijų paslaugomis kainos nustatymas

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 12 dalimi bei Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos, patvirtintos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“, 63 punktu, Taryba nustato naudojimosi jungiamųjų linijų paslaugomis (toliau – NJL) kainą.

Pagal Metodikos 63 punkto nuostatas, nustatoma NJL kaina yra lygi atitinkamiems metams nustatytai elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė ribai.

Atsižvelgdamas į šioje pažymoje pateiktus elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos skaičiavimus, Elektros skyrius Tarybai siūlo nustatyti NJL kainą – **6,84** Eur/MWh (be PVM).

Dujų ir elektros departamento,
Elektros skyriaus patarėjas

Radoslavas Grigelis

PRIDEDAMA:

1. Tarybos nutarimo „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2022–2026 metams nustatymo“ projektas, 2 lapai;
2. Tarybos nutarimo „Dėl naudojimosi jungiamųjų linijų paslaugomis kainos 2022 metams nustatymo“ projektas, 1 lapas.

Į posėdį kviečiami:

1. AB „Litgrid“ atstovai;
2. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos atstovai;
3. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos atstovai;
4. EPSO-G atstovai.

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL LITGRID AB PERDAVIMO PASLAUGOS KAINOS VIRŠUTINĖS RIBOS 2022–2026 METAMS NUSTATYMO

2021 m. spalio d. Nr. O3E-
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 2 dalimi, 69 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika), įvertinusi LITGRID AB 2021 m. rugsėjo 1 d. raštą Nr. 21SD-2485, 2021 m. rugsėjo 22 d. (reg. Nr. R1-12984), 2021 m. rugsėjo 24 d. (reg. Nr. R1-12985), 2021 m. rugsėjo 28 d. (reg. Nr. R1-12989), 2021 m. rugsėjo 30 d. (reg. Nr. R1-13110), 2021 m. rugsėjo 23 d. (reg. Nr. R1-12986), 2021 m. rugsėjo 28 d. (reg. Nr. R1-12988), 2021 m. rugsėjo 28 d. (reg. Nr. R1-13109), 2021 m. spalio 1 d. (reg. Nr. R1-13165 ir reg. Nr. R1-13166) raštus bei atsižvelgdama į Tarybos Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2021 m. spalio d. pažymą Nr. O5E- „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2022–2026 metams ir naudojimosi jungiamųjų linijų paslaugomis kainos 2022 metams nustatymo“, Taryba n u t a r i a :

Nustatyti:

1. LITGRID AB elektros energijos perdavimo paslaugos reguliavimo laikotarpį 2022–2026 metus;
2. LITGRID AB 2022 metams leistiną perdavimo paslaugos pajamų lygį – 75,318 mln. EUR, kuriame įvertinta:
 - 2.1. veiklos sąnaudų (OPEX) dydis – 28,953 mln. EUR;
 - 2.2. mokesčių sąnaudos – 3,560 mln. EUR;
 - 2.3. sąnaudų technologiniams tinklo nuostoliams ir savoms reikmėms dengti dydis – 25,931 mln. EUR;
 - 2.4. kapitalo kaštų dydis – 32,932 mln. EUR, susidedantis iš:
 - 2.4.1. nusidėvėjimo sąnaudų – 19,620 mln. EUR;
 - 2.4.2. protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos – 13,312 mln. EUR;
 - 2.5. nurašomo turto sąnaudos – 0,367 mln. EUR;
 - 2.6. nenumatytos veiklos sąnaudų (OPEX) padidėjimas – 1,612 mln. EUR;
 - 2.7. prognozuojamos pajamos / patiriami kaštai, mažinantys perdavimo paslaugos pajamų lygį:
 - 2.7.1. skirtumas tarp gautų pajamų ir patiriamų kaštų pagal kompensavimo tarp perdavimo sistemos operatorių (angl. *Inter-TSO Compensation (ITC)*) mechanizmą – 1,0 mln. EUR;
 - 2.7.2. kitos LITGRID AB gautinos pajamos, suskaičiuotos pagal Metodikos 57 punktą – 1,720 mln. EUR;

2.7.3. investicijų gražos korekcijos dydis – 15,316 mln. EUR.

3. LITGRID AB elektros energijos perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinę ribą 2022–2026 metams – 0,684 ct/kWh.

Šis nutarimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Tarybos pirmininkas

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

**NUTARIMAS
DĖL NAUDOJIMOSI JUNGIAMŪJŲ LINIJŲ PASLAUGOMIS KAINOS 2022 METAMS
NUSTATYMO**

2021 m. d. Nr. O3E-
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 12 dalimi bei Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos, patvirtintos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“, 63 punktu ir atsižvelgdama į Tarybos Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2021 m. d. pažymą Nr. O5E- „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2022–2026 metams ir naudojimosi jungiamųjų linijų paslaugomis kainos 2022 metams nustatymo“ Taryba n u t a r i a:

1. Nustatyti naudojimosi jungiamųjų linijų paslaugomis kainą – 6,84 Eur/MWh.
2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo 2022 m. sausio 1 d.

Šis nutarimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Tarybos pirmininkas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 188706554, Verkių g. 25C-1, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LITGRID AB PERDAVIMO PASLAUGOS KAINOS VIRŠUTINIŲ RIBŲ 2022-2026 METAMS IR NAUDOJIMOSI JUNGIAMŲJŲ LINIJŲ PASLAUGOMIS KAINOS 2022 METAMS NUSTATYMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-10-01 Nr. O5E-1147
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Radoslavas Grigelis, Patarėjas, Elektros skyrius
Sertifikatas išduotas	RADOSLAVAS GRIGELIS, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-10-01 13:47:11 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-10-01 13:47:36 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-18 09:19:38 – 2023-12-18 09:19:38
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avily, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba į.k. 188706554 LT", sertifikatas galioja nuo 2020-05-22 11:50:44 iki 2023-05-22 11:50:44
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.27
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2021-10-01 13:49:06)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2021-10-01 13:49:06 Dokumentų valdymo sistema Avily